

Doplňující údaje:

0	6/2016	1.vydání	Mgr. Fialová, Ph.D. v.r.	Mgr. Zobač v.r.	RNDr. Bosák v.r.	RNDr. Bosák v.r.
Rev.	Datum	Popis	vypracoval(a)	vypracoval(a)	kontroloval(a)	schválil(a)
Objednatel: MORAVIA CONSULT OLOMOUC A. S. LEGIONÁŘSKÁ 1085/8 779 00 OLOMOUC 					Souprava:	
Zhotovitel: ECOLOGICAL CONSULTING a.s. Na Střelnici 48, 779 00 Olomouc tel: 585 203 166, fax: 585 203 169 e-mail: ecological@ecological.cz 						
Projekt: „Křížení silnice I/35 Zašová se silnicí III/01876 a s železniční tratí Valašské Meziříčí - Rožnov pod Radhoštěm“					Číslo projektu:	310/16034
					VP	Mgr. Veselá
					Stupeň:	
KÚ: Zlínského kraje		MÚ: Zašová		Datum:	6/2016	
Obsah: Přírodovědný průzkum					Archiv:	-
					Formát:	-
					Měřítko:	-
					Část:	Příloha:
						-

Objednatel:

MORAVIA CONSULT Olomouc a. s., Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc

Zpracovatel:

Ecological Consulting a.s., Na Střelnici 48, 779 00 Olomouc

Červen 2016

Mgr. Martina Fialová, Ph.D.

Prvotní dokumentace je uložena v archivu objednatele.

Rozdělovník:

7x výtisk, 2x CD: MORAVIA CONSULT Olomouc a.s.

0. výtisk, 1. CD Ecological Consulting a.s.

Řešitelský kolektiv:

Mgr. Martina Fialová, Ph.D. – ochrana přírody, botanika

autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (Natura 2000) (rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j. 52174/ENV/15-2452/630/15)

autorizovaná osoba k provádění biologického hodnocení ve smyslu § 67 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j. 13802/ENV/15/850/610/15)

Ecological Consulting a.s., Na Střelnici 48, 779 00 Olomouc, tel. 585 203 166

Mgr. Petr Zobač – ochrana přírody, zoologie

Ecological Consulting a.s., Na Střelnici 48, 779 00 Olomouc, tel. 585 203 166

OBSAH

1. Základní údaje	5
2. Geomorfologie.....	7
3. Biogeografické členění zájmové lokality	8
4. Botanický průzkum	8
5. Zoologický průzkum.....	15
6. Vlivy na flóru a faunu	21
7. Závěr	26
8. Literatura a použité podkladové materiály	27

1. Základní údaje

Název stavby: „Křížení silnice I/35 Zašová se silnicí III/01876 a s železniční tratí Valašské Meziříčí - Rožnov pod Radhoštěm“

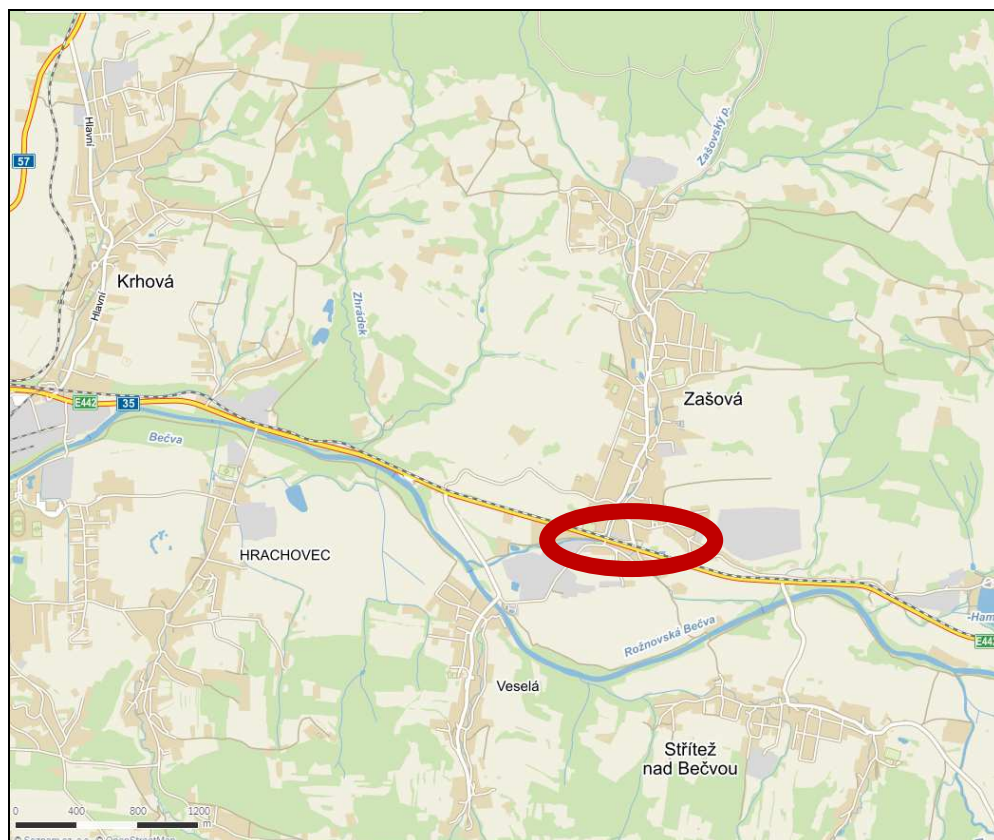
Objednatel: MORAVIA CONSULT Olomouc a. s.
Legionářská 1085/8
779 00 Olomouc

Umístění záměru: Stát: Česká republika
Kraj: Zlínský
Obec: Zašová

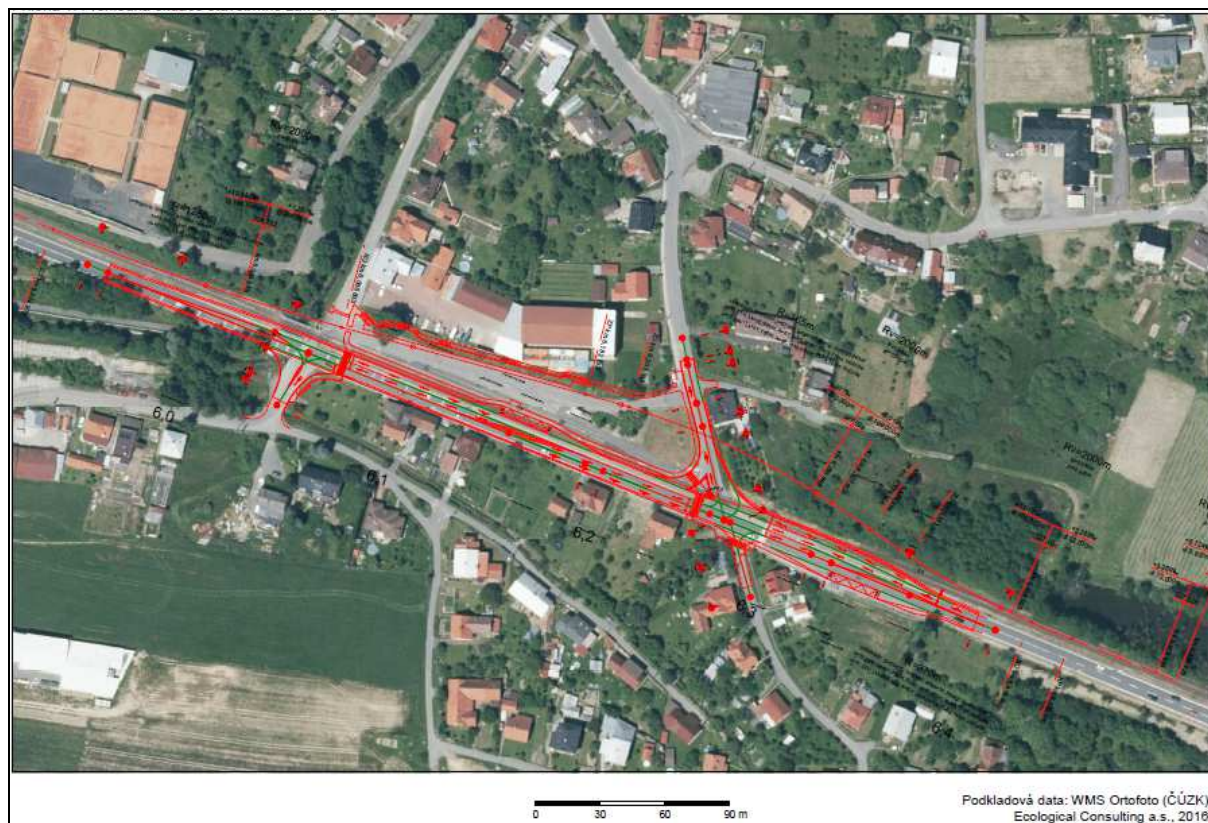
Stručný popis záměru:

Jedná se o liniovou stavbu - rekonstrukci části stávající železniční tratě a části silnice I/35 (v křižovatkách s vazbou na silnici III. třídy resp. místní komunikace), které obě zůstanou systémově stejně napojené na dosavadní technické vybavení území, na dosavadní dopravní infrastrukturu.

Předmětem stavby je lokální odklon železniční tratě v oblasti zastávky Zašová tak, aby byl vytvořen prostor pro rekonstrukci křižovatky na silnici I/35 při průjezdu obcí. Dojde ke zbudování nového nástupiště zast. Zašová. Dva současné mosty přes Zašovský potok budou nahrazeny novými mosty. V rámci výstavby mostů bude nutná směrová úprava koryta Zašovského potoku. Plánováno je vybudování i nového mostu přes Zašovský náhon a 2 trubních propustků.

Obr. 1: Umístění posuzovaného záměru v širších vztazích (www.mapy.cz)

Obr. 2: Situace posuzovaného záměru

2. Geomorfologie

Přehled geomorfologického členění zájmové lokality podle Demka (1987) je uveden v tabulce č. 1. Z hlediska nejnižších geomorfologických jednotek se záměr nachází v okrsku Zašovská pahorkatina.

Tab. 1: Geomorfologické členění zájmového území

Provincie	Západní Karpaty
Soustava	Vnější Západní Karpaty
Podsoustava	Západní Beskydy
Celek	Rožnovská brázda
Podcelek	Není definován
Okrsek	Zašovská pahorkatina

Zašovská pahorkatina – Tato členitá pahorkatina je složena ze složitě zvrásněných a příčnou tektonikou silně porušených souvrství istebňanských vrstev a paleogénu slezské jednotky před denundančním okrajem magurského příkrovu. Tento okrsek má erozně denundanční reliéf s tvrdoši a sečnými plošinami. Jsou zde přítomny náznaky mrazových srubů a strukturních teras.

3. Biogeografické členění zájmové lokality

Zájmové území se nachází podle biogeografického členění České republiky (Culek et al. 1996) v místech nereprezentativní zóny Vsetínského bioregionu.

Vsetínský bioregion

Tento bioregion leží na severovýchodní Moravě a částí zasahuje i na Slovensko. Zabírá geomorfologický celek Javorníky, východní část celku Hostýnsko-vsetínská hornatina a severní výběžek Vsetínské vrchoviny. Je tvořen převážně dlouhými horskými hřbety a řadou rozsoch na pískovcovém flyši. Hostí typickou západokarpatskou biotu bukového lesa převážně 5. vegetačního stupně, do níž od severovýchodu pronikají horské prvky. Vegetaci tvoří květnaté bučiny s ostrovy acidofilních horských bučin. Flóra je celkově bohatá. V lesích je dodnes charakteristické velké zastoupení jedle. Typická jsou společenstva horských luk a pastvin. V lesích převažují kulturní smrčiny se zbytky jedlových a javorových bučin, mimo les dominují horské louky a pastviny.

Netypická část bioregionu, ve které se záměr nachází, je tvořená Rožnovskou kotlinou a údolím Bečvy pod Vsetínem. Tato zóna přechází částečně do Hranického bioregionu. Přirozeně by se zde vyskytovaly převážně dubohabrové háje.

4. Botanický průzkum

Potenciální přirozená vegetace

Potenciální přirozená vegetace představuje typ vegetace, který by se v daném území přirozeně vyskytoval jako výsledek dlouhého sukcesního vývoje ve vazbě na specifické faktory území. Je podmíněn především klimatem, půdními faktory, konfigurací terénu a dalšími faktory. Znalost potenciální vegetace je významná pro lepší představu o charakteru území a původním stavu vegetačního krytu v dané lokalitě, ochranu stávajících biotopů a např. při revitalizačních projektech, v rámci kterých umožní s ohledem na stanovištní podmínky stanovit optimální druhovou skladbu vysazovaných dřevin.

Dle mapy potenciální přirozené vegetace České republiky (Neuhäuslová 2001) byla v posuzovaném území rekonstruována vegetace **ostřicových dubohabřin** (*Carici pilosae-Carpinetum*).

Ostřicová doubrava (*Carici pilosae-Carpinetum*)

Tyto porosty představují dvou- až třípatrové porosty s dominantním habrem obecným (*Carpinus betulus*) ve vlhčích polohách, v sušších pak převládá dub zimní (*Quercus petraea*) s příměsí lípy srdčité (*Tilia cordata*) a buku lesního (*Fagus sylvatica*). V bylinném patře převažují lesní mezofyty, vysokých pokryvností dosahuje zejména ostřice chlupatá (*Carex pilosa*), v jarním období také kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*). Jedná se o porosty typické pro kolinní až suprakolinní stupeň Karpat (Neuhäuslová 2001). V posuzovaném území byly tyto porosty nahrazeny lidskou zástavbou.

Aktuální stav vegetace

Posuzovaný záměr je situován v intravilánu obce Zašová. Touto obcí prochází paralelně železniční trať a silnice I/35. Kolmo na tyto dvě liniové stavby protéká obcí Zašovský potok. Na východní část obce navazují podmáčené bylinné porosty, olšiny a drobná vodní plocha. Přírodovědný průzkum byl proveden v květnu 2016. Zaměřen byl především na výskyt vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů, resp. stanovišť a biotopů.

Na východním okraji dotčeného území byly v rámci mapování biotopů v ČR a jejich aktualizací vyznačeny přírodní či přírodě blízké biotopy. Jedná se o rákosiny eutrofních stojatých vod (M1.1) porůstající odvodňovací kanál podél železniční trati, značně degradované vlhké pcháčové louky (T1.5), dle průzkumu v mozaice s vegetací vysokých ostřic a zarůstající dřevinami. Vodní plocha je přiřazena k biotopu makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, porosty bez ochranný významných vodních makrofytů (V1.G) s navazujícími mokřadními olšinami (L1).

Obr. 3: Porosty na východním okraji obce Zašová

Obr. 4: Charakter Zašovského potoka u křížení s železnici a silnicí

Podél Zašovského potoka v obci lze zaznamenat drobné fragmenty údolních jasanovo-olšových luhů, břehové porosty tvoří jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), vrba křehká (*Salix euxina*), javor klen a mléč (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*). V keřovém patře lze zaznamenat brslen evropský (*Euonymus europaeus*), v bylinném patře sasanku hajní (*Anemone nemorosa*), orsej jarní (*Ficaria verna*), kyčelnici cibulkonosnou (*Dentaria bulbifera*), pryskyřník kosmatý (*Ranunculus lanuginosus*), ostřici řídkoklasou (*Carex remota*), rozrazil potoční (*Veronica beccabunga*), popenec obecný (*Glechoma hederacea*), kyprej vrbici (*Lythrum salicaria*), čistec lesní (*Stachys sylvatica*), válečku lesní (*Brachypodium sylvaticum*), chrastici rákosovitou (*Phalaris arundinacea*) a invazní netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*). V hromadě biomasy vyvezené ze zahrádek byla zachycena začínající invaze křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*).

Směrem k obytné zástavbě navazuje na potok pravidelně sečený trávník s výsadbou okrasných a ovocných dřevin, zejména slivoně švestky (*Prunus domestica*), dále jedle bělokoré (*Abies alba*), dubu letního (*Quercus robur*).

Mezi železnicí a silnicí se táhne úzký pás vegetace s dominantním ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*), vlastní těleso železnice je díky aplikaci herbicidů vegetace prosté. Pouze na okrajích lze zaznamenat přesličku rolní (*Equisetum arvense*), jarní eferméry osívku jarní (*Erophila verna*), huseníček rolní (*Arabidopsis thaliana*), druhy doprovázející narušovaná stanoviště jako je lnice květel (*Linaria vulgaris*), starček obecný (*Senecio vulgaris*), rozrazil rolní (*Veronica arvensis*), rozchodník španělský a šestiřadý (*Sedum hispanicum*, *S. sexangulare*), turan roční (*Erigeron annuus*). Místy se šíří celík kanadský (*Solidago canadensis*).

Okolí vlakové zastávky Zašová představují zpevněné plochy parkoviště a komunikací, na které navazují pravidelně sečené kulturní trávníky, ojediněle s výsadbou dřevin rostoucích mimo les (cypřiše, vzrostlý javor klen).

Na východním okraji obce se rozkládají porosty, kde ve vlhčích partiích dominuje zblochan vodní (*Glyceria maxima*), skřípina lesní (*Scripus sylvaticus*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*), ostřice ostrá (*Carex acutiformis*), dále se vyskytuje lipnice obecná (*Poa trivialis*), svízel přítula (*Galium aparine*), medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*), psárka luční (*Alopecurus pratensis*), kyprej vrbice (*Lythrum salicaria*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), sítina sivá (*Juncus inflexus*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), přeslička bahenní (*Equisetum palustre*), ostřice měchýřkatá a trsnatá (*Carex vesicaria*, *C. cespitosa*). V některých místech vytváří dominantu kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). Lokalita zde zarůstá dřevinami, např. střemchou obecnou (*Prunus padus*), vrbou popelavou a ušatou (*Salix cinerea*, *S. aurita*), břízou bělokorou (*Betula pendula*) a lískou obecnou (*Corylus avellana*).

Na tyto porosty navazuje velmi degradovaná mokřadní olšina s olší lepkavou (*Alnus glutinosa*), kde bylinné patro tvoří porosty ostružiníku křovitého (*Rubus fruticosus* agg.). V okolí vodní plochy byly zaznamenány porosty ostřice měchýřkaté (*Carex vesicaria*).

Soupis zaznamenaných druhů uvádí následující tabulka.

Tab. 2: Soupis zaznamenaných druhů

Taxon	Status	Taxon	Status
<i>Abies alba</i>	C4a, zde pěstovaná	<i>Lactuca serriola</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Acer platanoides</i>		<i>Lamium purpureum</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Acer pseudoplatanus</i>		<i>Lathyrus pratensis</i>	
<i>Agrostis stolonifera</i>		<i>Linaria vulgaris</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Alchemilla</i> sp.		<i>Luzula campestris</i>	
<i>Alliaria petiolata</i>		<i>Luzula luzuloides</i>	
<i>Alnus glutinosa</i>		<i>Lysimachia</i>	
<i>Alopecurus pratensis</i>		<i>nummularia</i>	
<i>Anemone nemorosa</i>		<i>Lysimachia vulgare</i>	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>		<i>Lythrum salicaria</i>	
<i>Arabidopsis thaliana</i>		<i>Medicago sativa</i>	naturalizovaný, neofyt
<i>Armoracia rusticana</i>	naturalizovaný, archeofyt	<i>Phalaris arundinacea</i>	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	invazní, archeofyt	<i>Phragmites australis</i>	
<i>Athyrium filix-femina</i>		<i>Picea abies</i>	
<i>Bellis perennis</i>		<i>Plantago lanceolata</i>	
<i>Betula pendula</i>		<i>Poa annua</i>	
<i>Brachypodium sylvaticum</i>		<i>Poa palustris</i>	
<i>Bromus hordeaceus</i>		<i>Poa pratensis</i>	
<i>Calamagrostis epigejos</i>		<i>Poa trivialis</i>	
<i>Caltha palustris</i>		<i>Potentilla anserina</i>	
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	naturalizovaný, archeofyt	<i>Potentilla erecta</i>	
<i>Cardamine pratensis</i>		<i>Potentilla reptans</i>	
<i>Carex acutiformis</i>		<i>Prunus avium</i>	
<i>Carex cespitosa</i>	C4a	<i>Prunus domestica</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Carex hirta</i>		<i>Prunus insititia</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Carex muricata</i> agg.		<i>Prunus padus</i>	
<i>Carex remota</i>		<i>Quercus robur</i>	
<i>Carex vesicaria</i>		<i>Ranunculus acris</i>	
<i>Carpinus betulus</i>		<i>Ranunculus</i>	
<i>Cerastium</i> sp.		<i>lanuginosus</i>	
<i>Cirsium arvense</i>	invazní, archeofyt	<i>Ranunculus repens</i>	
<i>Cirsium vulgare</i>		<i>Reynoutria japonica</i>	
<i>Cornus sanguinea</i>		<i>Rubus fruticosus</i> agg.	
<i>Corylus avellana</i>		<i>Rubus idaeus</i>	
		<i>Salix aurita</i>	
		<i>Salix cinerea</i>	

		Přírodovědný průzkum	
<i>Crepis biennis</i>		<i>Salix euxina</i>	
<i>Dactylis glomerata</i>		<i>Sambucus nigra</i>	
<i>Dentaria bulbifera</i>		<i>Sanguisorba officinalis</i>	
<i>Deschampsia cespitosa</i>		<i>Saponaria officinalis</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Equisetum arvense</i>		<i>Scirpus sylvaticus</i>	
<i>Equisetum palustre</i>		<i>Sedum hispanicum</i>	naturalizovaný, neofyt
<i>Erigeron annuus</i>	invazní, neofyt	<i>Sedum sexangulare</i>	
<i>Erophila verna</i>		<i>Senecio vulgaris</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Euonymus europaeus</i>		<i>Solidago canadensis</i>	invazní, neofyt
<i>Festuca arundinacea</i>		<i>Sorbus aucuparia</i>	
<i>Festuca rubra</i>		<i>Stachys sylvatica</i>	
		<i>Taraxacum sect.</i>	
<i>Ficaria verna</i>		<i>Ruderalia</i>	
<i>Filipendula ulmaria</i>		<i>Tilia cordata</i>	
<i>Fraxinus excelsior</i>		<i>Trifolium dubium</i>	
<i>Galium aparine</i>		<i>Trifolium pratense</i>	
<i>Geranium pratense</i>		<i>Trifolium repens</i>	
<i>Geranium pusillum</i>	naturalizovaný, archeofyt	<i>Urtica dioica</i>	
<i>Geum urbanum</i>		<i>Valerianella locusta</i>	
<i>Glechoma hederacea</i>		<i>Veronica arvensis</i>	naturalizovaný, archeofyt
<i>Glyceria maxima</i>		<i>Veronica beccabunga</i>	naturalizovaný, archeofyt,
			C4b
<i>Holcus lanatus</i>		<i>Veronica hederifolia</i>	
		<i>Veronica hederifolia</i>	
<i>Humulus lupulus</i>		agg.	
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>		<i>Veronica chamaedrys</i>	
<i>Chamaecyparis</i> sp.	pěstovaný	<i>Veronica officinalis</i>	
<i>Chelidonium majus</i>	naturalizovaný, archeofyt	<i>Veronica persica</i>	naturalizovaný, neofyt
<i>Impatiens parviflora</i>	invazní, neofyt	<i>Viburnum opulus</i>	
<i>Juncus effusus</i>		<i>Vicia craca</i>	
<i>Juncus inflexus</i>		<i>Yucca</i> sp.	okrasná

V dotčeném území nebyla zaznamenána přítomnost druhů zvláště chráněných dle Vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění. Ve vlhkých porostech na východním okraji obce bylo zaznamenáno několik trsů ostřice trsnaté (*Carex cespitosa*), která je dle Červeného seznamu ČR (Grulich 2012) řazena mezi druhy vyžadující další pozornost (C4a). Do stejné kategorie je řazen i rozrazil břečťanolistý (*Veronica hederifolia* s.s.), který byl zjištěn ve vazbě na železniční těleso.

Na liniové stavby a ruderální plochy jsou vázány invazní druhy rostlin, v tomto případě se jedná se o turan roční (*Erigeron annuus*) a celík kanadský (*Solidago canadensis*). V okolí Zašovského potoka se pak šíří invazní netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*),

s hromadou kompostu ze zahrad sem byla vyvezena také křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Obecně však lze konstatovat, že výskyt invazních druhů je v posuzovaném území spíše nízký.

V dotčeném území se nachází také celá řada dřevin rostoucích mimo les, ať už se jedná o výsadbu dřevin u vlakové zastávky Zašová, břehové porosty podél Zašovského potoka, ovocné dřeviny v zahradách, náletové dřeviny či zapojené porosty dřevin na východním okraji obce. Některé z nich dosahují obvodu kmene nad 80 cm v prsní výšce či rozlohy nad 40 m².

5. Zoologický průzkum

Fauna

V květnu 2016 byl proveden zoologický průzkum zájmového území. Tento průzkum následoval po podrobném studiu charakteristik dotčené oblasti. Průzkum byl prováděn formou detailní obhlídky zájmového území a to jak území přímo dotčeného výstavbou nové trasy železniční tratě a ostatních stavebních objektů, tak i jeho okolí. Během průzkumu byly zaznamenávány druhy živočichů jak vizuálně, tak i akusticky (především ptáci). V případě zaznamenání druhů zvláště chráněných a druhů zapsaných v červených seznamech či evropských směrnicích byla zjišťována i jejich vazba na zájmové území. Během průzkumu byl hodnocen charakter území, zdali poskytuje vhodné podmínky pro výskyt a vývoj různých skupin živočichů. Zároveň byly prověřovány i úkryty využitelné pro plazy a obojživelníky. Rovněž byly ohledávány stromy za účelem zjištění, zda se na nich nacházejí ptačí hnízda nebo zda poskytují vhodné hnízdní dutiny využitelné ptáky či netopýry. V případě savců byl při průzkumu kladen důraz na zjišťování jejich pobytových znaků (stopy, trus, okus, nory apod.). Při průzkumu byl posuzován i charakter prostředí, který napovídá o možnosti výskytu druhů, které nebyly např. z důvodu noční aktivity během terénního průzkumu zaznamenány, ale jsou ze širšího okolí zájmové lokality uváděny v literatuře.

Výsledky průzkumu zájmového území byly doplněny o údaje výskytu živočichů v zájmovém území publikované v literatuře (Šťastný, Bejček et Hudec 2006, Mikátová et al. 2001, Moravec 1994, Anděra et Hanzal 1995, 1996, Anděra 2000, Anděra et Beneš 2001, 2002, Anděra et Červený 2004, Anděra et Hanák 2007, Hanák et Anděra 2005, 2006) a o údaje zveřejněné v odborných databázích (avif.birds.cz, ceson.org, ndop.nature.cz).

U každého ohroženého druhu je uveden stupeň ohrožení, a to podle přílohy č. III vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. ve znění vyhlášky MŽP ČR č. 175/2006 Sb. k zákonu ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, podle Červených seznamů ČR (Šťastný et Bejček 2003, Zavadil et Moravec 2003, Anděra et Červený 2003, Farkač et al. 2005). Dále je uvedeno, zda se druh nachází v Příloze I Směrnice 79/409/EHS nebo v příloze II nebo IV Směrnice 92/43/EHS.

K zařazení živočichů do jednotlivých kategorií ochrany byly použity následující zkratky

Druhy zvláště chráněné zákonem:

- O – *Ohrožený druh*
- SO – *Silně ohrožený druh*
- KO – *Kriticky ohrožený druh*

Druhy zapsané v červených seznamech:

- EX – Vyhynulý
- RE – Druh vymizelý na území ČR
- EW – Vyhynulý nebo vyhubený ve volné přírodě
- CR – Kriticky ohrožený druh
- EN – Ohrožený druh
- VU – Zranitelný druh
- NT – Téměř ohrožený druh
- LC – Málo dotčený druh
- NE – nevyhodnocené druhy
- DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje.

Druhy zapsané v evropských směrniciích

- I – Druh zapsaný v příloze I Směrnice Rady Evropských společenství ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (79/409/EHS)
- II – Druh zapsaný v příloze II Směrnice 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin - Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany
- IV – Druh zapsaný v příloze IV Směrnice 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin - Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, které vyžadují přísnou ochranu
- V – Druh zapsaný v příloze V Směrnice 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin - Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž odchyt a odebírání ve volné přírodě a využívání může být předmětem určitých opatření na jejich obhospodařování

Názvosloví uváděných taxonů obratlovců vychází z aktuálně používané systematiky (www.biolib.cz).

Posuzovaný záměr se nalézá v kvadrátu síťového mapování číslo 6574 (www.biolib.cz).

Ryby

Trasa nové železniční tratě kříží Zašovský potok. Ten má z ichtyogického hlediska charakter pstruhového pásma. V místech nového železničního mostu byly zaznamenány početné populace pstruha obecného potočního (*Salmo trutta* m. *fario*). Výše proti proudu od plánovaného mostu v tůních potoku byla zjištěna přítomnost stěvle potoční (*Phoxinus phoxinus*) (O, VU).

V blízkosti východního konce záměru se nachází chovný rybník. Zde lze předpokládat především chovné druhy ryb jako je kapr obecný (*Cyprinus carpio*).

Obojživelníci

Během terénního průzkumu nebyla přítomnost obojživelníků v zájmovém území zaznamenána.

Jedinou lokalitou, která by z hlediska ekologických nároků umožňovala rozmnožování některých obojživelníků je rybník v blízkosti východního konce záměru.

V obci Zašová je uváděno kolizní místo dopravy s obojživelníky (mapy.nature.cz) cca 1 km severně od záměru na silnici procházející Zašovou. Tato silnice je umístěna severo-jihním směrem. Obojživelníci v těchto místech táhnou k rybníkům v blízkosti bývalého zašovského kláštera. Mikátová et Vlašín (2004) uvádějí z tohoto kolizního místa ropuchu obecnou (*Bufo bufo*) (O, NT) a skokana hnědého (*Rana temporaria*) (NT, V) v počtu desítek až stovek sražených jedinců. Tah obojživelníků lze předpokládat především ze severozápadu, kde se nachází rozsáhlejší lesní celek a rovněž mozaika menších lesíků a luk. Migraci přes trasu záměru, kde by museli obojživelníci zároveň překonávat velmi frekventovanou silnici I/35, nepředpokládáme.

Plazi

Během průzkumu nebyla přítomnost plazů v trase plánované železniční tratě zaznamenána. Mikátová et al. (2001) uvádí z obce Zašová výskyt užovky hladké (*Coronella austriaca*). Tomuto druhu vyhovují především kamenité biotopy, jeho výskyt očekáváme spíše v severní části obce Zašová, kde údolí Zašovského potoku přechází do kopcovitého terénu. Olšiny v místech východního konce záměru mohou vytvářet vhodné prostředí pro výskyt slepýše křehkého, uváděného Mikátovou et al. (2001) z Rožnova pod Radhoštěm.

Ptáci

Trasa záměru prochází převážně zastavěným územím na jihu intravilánu Zašové. Pouze na východním konci zasahuje do přírodě blízkého podmáčeného biotopu v blízkosti rybníku. V trase záměru se vyskytují dřeviny umožňující hnízdění ptáků.

Během průzkumu jsme zaznamenali především běžnou plejádu druhů ptáků. Pozorované druhy jsou uvedeny v tabulce č. 3. Z hlediska ochrany přírody významnějšími druhy se zabýváme dále.

Tab. 3: Druhy ptáků pozorované v zájmovém území

Český název	Latinský název	Zákonná ochrana *	Červený seznam **	Evropské směrnice ***
Hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>			
Kachna divoká	<i>Anas platyrhynchos</i>			
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	O		

Pěnice pokřovní	<i>Sylvia communis</i>			
Špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>			
Kos černý	<i>Turdus merula</i>			
Lejsek bělokrký	<i>Ficedula albicollis</i>		NT	I a II
Rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>			
Budníček malý	<i>Phylloscopus collybita</i>			
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>			
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>			
Zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>			
Vrabcec domácí	<i>Passer domesticus</i>		LC	
Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>			
Sýkora modřinka	<i>Cyanistes caeruleus</i>			
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>			
Straka obecná	<i>Pica pica</i>			

***Druhy zvláště chráněné zákonem**

O – ohrožený druh

****Druhy zapsané na červeném seznamu (Šťastný et Bejček 2003)**

LC – málo dotčený

NT – téměř ohrožený

*****Druhy zapsané v evropských směrnicih**

I – Druh zapsaný v příloze I Směrnice Rady Evropských společenství ze dne 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (79/409/EHS)

II - Druh zapsaný v příloze II Směrnice 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin - Druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany

Rorýs obecný (*Apus apus*) – byl zaznamenán pouze na přeletu. Druh hnízdí převážně na budovách. Záměrem nebude dotčen.

Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*) – jeden samec byl zaznamenán na pobřežních dřevinách rybníku poblíž východního konce záměru. Druh hnízdí v dutinách stromů. Pokud kácení dřevin proběhne mimo období hnízdění, druh nebude dotčen.

Dle záznamové databáze avif.birds.cz se na komíně areálu Sepa cca 300 metrů východně od záměru nachází hnízdo čápa bílého (*Ciconia ciconia*) (O, NT, I a II).

Savci

Pod silničním a železničním mostem přes Zašovský potok byly zaznamenány početné pobytové znaky (trus) vydry říční (*Lutra lutra*) (SO, VU, II a IV). Dále byly zaznamenány pobytové znaky krčka obecného (*Talpa europaea*).

Obr. 5: Trus vydry říční pod mosty přes Zašovský potok

V zájmovém území očekáváme pouze výskyt dalších urbánních savců jako je např. ježek východní (*Erinaceus roumanicus*), kuna skalní (*Martes foina*) či potkan (*Rattus norvegicus*). Dle databáze lokalit české společnosti pro ochranu netopýrů (ceson.org) se v obci Zašová vyskytuje netopýr severní (*Eptesicus nilsonii*) (SO, IV), druh zimující v podzemních prostorech a rozmnožující se převážně v budovách, a netopýr vodní (*Myotis daubentonii*) (SO, IV), druh zimující v podzemních prostorech a rozmnožující se převážně ve stromových dutinách či v úkrytech v budovách. Většina stromů v trase záměru úkryty využitelné netopýry neposkytuje. Soliterní javor klen nacházející se cca 15 metrů severně od současné železniční trati je jediným dotčeným stromem poskytujícím potenciální úkryty. Pro využití tohoto stromu netopýry je však zcela nevhodná jeho poloha mezi zástavbou průmyslového objektu a rušnou komunikací I/35.

Záměr nezasahuje do migračně významného území nebo do dálkového migračního koridoru pro velké savce. Okolí obce Zašová je vymezeno jako migračně významné území. Železniční trať mezi Valašským Meziříčím a Zašovou i silnice I/35 jsou cca 1,5 km západně od záměru kříženy dálkovým migračním koridorem pro velké savce s kódovým označením 267. V místech tohoto křížení dochází k omezení průchodnosti tohoto migračního koridoru. Příčinou migračního omezení je zde především velmi frekventovaná silnice I/35.

6. Vlivy na flóru a faunu

Flóra

V lokalitě byl proveden botanický průzkum, při kterém nebyla zaznamenána přítomnost druhů zvláště chráněných dle Vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., v platném znění. Byly zde zaznamenány dva druhy zařazené v Červeném seznamu ČR (Grulich 2012), a sice v kategorii C4a – druhy vyžadující další pozornost – ostřice trsnatá (*Carex cespitosa*) ve vlhkých porostech na východním okraji obce a rozrazil břečťanolistý (*Veronica hederifolia* s.s.) ve vazbě na těleso železnice.

Přírodní či přírodě blízké biotopy v dotčeném území byly zaznamenány na východním okraji obce. Jedná se o porosty mokřadních olšin a vlhkých pcháčových luk v mozaice s vysokými porosty ostřic s výraznými degradacemi, zarůstající dřevinami a expanzními druhy (ostružiníky, rákos obecný, chrastice rákosovitá, kopřiva dvoudomá). Projevuje se také částečné vysoušení lokality.

Na liniové stavby a ruderalní plochy jsou vázány invazní druhy rostlin, v tomto případě se jedná se o turan roční (*Erigeron annuus*) a celík kanadský (*Solidago canadensis*). V okolí Zašovského potoka se pak šíří invazní netýkavka malokvětá (*Impatiens parviflora*), s hromadou kompostu ze zahrad sem byla vyvezena také křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Obecně však lze konstatovat, že výskyt invazních druhů je v posuzovaném území spíše nízký.

Před začátkem stavebních prací by bylo vhodné zkontrolovat a případně odstranit porost křídlatky japonské v blízkosti obratiště u Zašovského potoka. Během stavebních prací doporučujeme zaměřit pozornost na případné další šíření těchto druhů (zejména křídlatky japonské) a dále na případné zavlečení nových invazních druhů v souvislosti s pohyby objemů stavebních materiálů a zeminy (např. další křídlatky). V případě vzniku nových ložisek výskytu tyto druhy okamžitě likvidovat.

V dotčeném území se nachází také celá řada dřevin rostoucích mimo les, ať už se jedná o výsadbu dřevin u vlakové zastávky Zašová, břehové porosty podél Zašovského potoka, ovocné dřeviny v zahradách, náletové dřeviny či zapojené porosty dřevin na východním okraji obce. Některé z nich dosahují obvodu kmene nad 80 cm v prsní výšce či rozlohy nad 40 m². V případě kácení dřevin dosahujících zmíněných rozměrů je nutné získat povolení pro kácení dřevin rostoucích mimo les.

Vzhledem k charakteru a umístění záměru a charakteru lokality lze považovat vliv posuzovaného záměru na flóru jako akceptovatelný.

Fauna

Vliv na ryby

V Zašovském potoku byly zaznamenány 2 druhy ryb, včetně zvláště chráněné střeve potoční (*Phoxinus phoxinus*). V rámci realizace záměru dojde mj. k výstavbě nového mostního objektu přes Zašovský potok a k demolici stávajícího objektu železničního mostu. Poblíž východního konce záměru se nachází hospodářský rybník. Během stavebních prací je nutné dodržovat opatření k prevenci havarijních stavů spojených s úniky nebezpečných chemických látek do Zašovského potoku i do rybníku v blízkosti záměru. Během demoličních prací na současném mostu rovněž doporučujeme zabezpečit místo demolice, aby nedocházelo k odpadávání stavebního materiálu do Zašovského potoka a jeho následnému rozplavování. Zároveň je nutné, aby během stavebních prací v korytě toku byl v místech staveniště ponechán průtočný kanál umožňující migraci ryb.

Pro zásah do biotopu střeve potoční je nutné požádat o výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Vliv na obojživelníky

Během terénního průzkumu nebyl výskyt obojživelníků v zájmovém území zaznamenán.

Nejbližším biotopem svým charakterem umožňujícím rozmnožování obojživelníků je rybník poblíž východního konce záměru. Pokud bude zabráněno havarijním stavům spojeným s úniky nebezpečných chemických látek do tohoto rybníku, nebudou obojživelníci dotčeni.

Trasa záměru nebude křížit žádnou očekávanou migrační trasu obojživelníků.

Dotčení obojživelníků nepředpokládáme.

Vliv na plazy

Během terénního průzkumu nebyla přítomnost plazů zaznamenána. Záměr nezpůsobí významnou redukci prostředí svým charakterem vhodného pro výskyt plazů.

Populace plazů nebudou realizací či provozem záměru dotčeny.

Vliv na ptáky

V zájmovém území se vyskytují především běžné urbánní druhy ptáků. Ptáci budou během realizace záměru nejvíce dotčeni kácením dřevin a odstraňováním křovin v trase záměru. Veškeré tyto práce je nutné provádět mimo období hnízdění ptáků, které trvá od dubna do

srpna. V případě, že by bylo nutné kácet dřeviny během tohoto období, je před provedením kácení nutná důkladná prohlídka dřevin ekologickým dozorem.

Jelikož se jedná o přesun úseku současné železniční tratě a rekonstrukci komunikace, neočekáváme ovlivnění ptáků rušením při provozu záměru.

Pro letící ptáky představují riziko průhledné plochy, které ptáci nevidí a do kterých mohou narážet. V rámci záměru dojde ke zbudování průhledné protihlukové stěny a k umístění autobusové zastávky s prosklenými stěnami. Ideální možností je z hlediska ochrany ptáků průhledný materiál nahradit neprůhledným. Pokud je nutné použít průhledný materiál, doporučujeme průhledné plochy zabezpečit polepem nebo při výrobě pískováním materiálu vertikálními pruhy o šířce minimálně 2,5 cm a rozteči maximálně 12 cm. Pro zajištění úplné průhlednosti těchto ploch je možné realizovat polep UV reflexním materiálem. Ten je však nutné z důvodu jeho nízké životnosti každoročně obměňovat.

V případě dodržení navrhovaných opatření na snížení vlivu nebudou populace ptáků ve sledovaném území záměrem významně dotčeny.

Vliv na savce

V území se vyskytuje běžná skladba savců vázaných na antropogenní prostředí, na které nebude mít posuzovaný záměr vliv.

Neočekáváme využití stromů určených ke kácení k tvorbě zimních či letních kolonií netopýrů. Úsek přesunutě železniční tratě nebude tvořit novou migrační bariéru, jedná se pouze o přesun stávající překážky. Navíc v intravilánu obce Zašová neočekáváme žádné významnější migrace savců přes železniční trať a silniční komunikaci. Bariérový efekt železniční trati je malý, přesun její trasy nebude mít na migrační prostupnost vliv. Vzhledem k poloze záměru neočekáváme ani ovlivnění migrační prostupnosti změnami na silnici I/11. Je ale nutné zajistit migrační prostupnost podél Zašovského potoku, především pro vydru říční (*Lutra lutra*). Proto doporučujeme zbudovat pod novými železničními mosty pobřežní lavice alespoň ve stejné šíři, jako je tomu v případě současných mostů železniční tratě a silnice I/35 přes Zašovský potok (viz obr. 6).

Významné dotčení populací savců realizací či provozem záměru neočekáváme.

Obr 6: Současný stav pobřežních lavic pod mosty přes Zašovský potok

Navrhovaná opatření na zmírnění vlivu:

1. Požádat o výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, pro zásah do biotopu střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*).
2. Kácení dřevin, vč. odstraňování křovin provádět mimo vegetační období, tj. kácet je možné pouze v období od 1. listopadu do 31. března. Během kácení v tomto období nedojde ani k ohrožení hnízdění ptáků. V případě nutnosti kácení ve vegetačním období je nutná přítomnost ekodozoru stavby, který vyloučí případné hnízdění ptáků v kácených dřevinách.
3. Průhledné plochy výplní protihlukové stěny a stěn autobusové zastávky doporučujeme nahradit neprůhledným materiálem nebo tyto stěny zabezpečit polepem či rovnou při výrobě pískováním minimálně 2,5 cm širokými neprůhlednými vertikálními pruhy o rozteči maximálně 12 cm.
4. Během stavebních prací důkladně dbát na prevenci havarijních stavů spojených s možnými úniky nebezpečných chemických látek do Zašovského potoku či do rybníku v blízkosti záměru.
5. Během demoličních prací na současném mostu zabezpečit místo demolice, aby nedocházelo k odpadávání stavebního materiálu do Zašovského potoka.
6. Během prací v korytě Zašovského potoku ponechat průtočný kanál umožňující migraci ryb.
7. Pod novými mosty přes Zašovský potok ponechat pobřežní lavice alespoň ve stejné šíři, jako je tomu u současných mostů.
8. Po dobu stavebních prací doporučujeme zajistit kontrolu stavby formou ekodozoru. Osoba provádějící ekodozor by měla mít odpovídající vzdělání a zkušenosti z realizace podobných záměrů.
9. Před začátkem stavebních prací by bylo vhodné zkontrolovat a případně odstranit porost křídlatky japonské v blízkosti obratiště u Zašovského potoka.
10. Během stavebních prací doporučujeme zaměřit pozornost na případné šíření invazních druhů (zejména křídlatky japonské) a dále na případné zavlečení nových invazních druhů v souvislosti s pohyby objemů stavebních materiálů a zeminy (např. další křídlatky). V případě vzniku nových ložisek výskytu tyto druhy okamžitě likvidovat.

7. Závěr

V lokalitě byl proveden botanický průzkum, při kterém nebyla zaznamenána přítomnost druhů zvláště chráněných dle Vyhlášky Ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb., v platném znění. Zaznamenány byly dva druhy zařazené v Červeném seznamu ČR (Grulich 2012) mezi druhy vyžadující další pozornost (C4a). Jedná se o ostřici trsnatou (*Carex cespitosa*) a rozrazil břechťanolistý (*Veronica hederifolia* s.s.).

V území byly zaznamenány také některé druhy invazních rostlin, které se krajinou šíří podél liniových koridorů a v ruderálních plochách. Jedná se o turan roční (*Erigeron annuus*) a celík kanadský (*Solidago canadensis*). Podél Zašovského potoka lze zaznamenat netýkavku malokvětou (*Impatiens parviflora*) a počínající expanzi křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*), která sem byla vyvezena s biomasou ze zahrádek.

Během stavebních prací doporučujeme zaměřit pozornost na případné další šíření těchto druhů a dále na možné zavlečení nových invazních druhů v souvislosti s pohyby objemů stavebních materiálů a zeminy (např. další křídlatky). V případě vzniku nových ložisek, zejména křídlatek tyto druhy okamžitě likvidovat.

Během průzkumu byla ze zvláště chráněných živočichů dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, zaznamenána přítomnost pouze druhů vázaných na Zašovský potok. Jednalo se o střevli potoční (*Phoxinus phoxinus*) a o vydra říční (*Lutra lutra*). Pokud nedojde k úniku nebezpečných chemikálií do vodního toku a pokud bude pro vydru zajištěna migrační prostupnost pod novým železničním mostem alespoň ve stejné podobě jako v případě dvou sousedních současných mostů, neočekáváme dotčení těchto druhů. Aby nedošlo k ohrožení hnízdících ptáků, je nutné vhodně načasovat kácení dřevin. Ke snížení vlivu na ptáky rovněž doporučujeme zabezpečit prosklené stěny autobusové zastávky a průhledné výplně protihlukové stěny proti nárazům ptáků.

Posuzovaný záměr lze doporučit k realizaci.

8. Literatura a použité podkladové materiály

Anděra M. (2000): Atlas rozšíření savců v ČR. Předběžná verze III. Hmyzožravci (Insectivora). NM, Praha.

Anděra M. et Beneš B. (2001): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (Rodentia) – část 1. Křečkovití (Cricetidae), hrabošovité (Arvicolidae), plchovití (Gliridae). Národní muzeum, Praha.

Anděra M. et Beneš B. (2002): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (Rodentia) – část 2. Myšovití (Muridae), myšivkovití (Zapodidae). Národní muzeum, Praha.

Anděra M. et Červený J. (2003): Červený seznam savců České Republiky. In: Plesník J., Hanzal J. et Brejšková L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22: 121–129.

Anděra M. et Červený J. (2004): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze IV. Hlodavci (Rodentia) – část 3. Veverkovití (Sciuridae), bobrovití (Castoridae), nutriovití (Myocastoridae). Národní muzeum, Praha.

Anděra M. et Hanzal V. (1995): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze I. Sudokopytníci (Artiodactyla), zajíci (Lagomorpha). Národní muzeum, Praha.

Anděra M. et Hanzal V. (1996): Atlas rozšíření savců v ČR. Předběžná verze II. Šelmy (Carnivora). NM, Praha.

Culek et al. (1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

Danihelka J., Chrtěk J., Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. Seznam cévnatých rostlin České republiky. Preslia 84: 647-811.

Demek J. (1987): Hory a nížiny. Akademia, Praha.

Farkač J, Král D. & Škorpík M. (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky: Bezobratlí. AOPK ČR, Praha.

Grulich V. (2012): Red list of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. Preslia 84: 631-645.

Chytrý M. et al. (2010): Katalog biotopů České republiky. Druhé vydání. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Kubát et al. (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha.

Mikátová B. et Vlašín M. (2004) Obojživelníci a doprava, ČSOP, Veronika, Brno.

Mikátová B., Vlašín M. et Zavadil V. (eds.) (2001): Atlas rozšíření plazů v České republice. AOPK ČR, Praha.

Moravec J. (ed.) (1994): Atlas rozšíření obojživelníků v České republice. Národní muzeum, Praha.

Neuhäuslová et al. (2001): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

Šťastný K. et Bejček V. (2003): Červený seznam ptáků České Republiky. In: Plesník J., Hanzal J. et Brejšková L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22:95-120.

Zavadil V. et Moravec J. (2003): Červený seznam obojživelníků a plazů České Republiky. In: Plesník J., Hanzal J. et Brejšková L. (eds.): Červený seznam ohrožených druhů České Republiky. Obratlovci. Příroda 22: 83–93.

Internetové zdroje:

<http://avif.birds.cz>

<http://cap.birdlife.cz>

<http://ceson.org>

<http://mapy.cz>

<http://mapy.nature.cz>

<http://ndop.nature.cz>

<http://portal.nature.cz>

<http://www.biolib.cz>